

פרוטוקול מס' 7

מישיבת ועדת העבודה שהתקיימה
ביום א', ט' באדר תשל"ד, 3 במרץ 1974, שעה 10.00

נ כ ח ו:

חברי הוועדה:
ח. שמעוני - מ.מ. היו"ר
מ. ורטמן - מ.מ. היו"ר
ל. דיציאן
מ. גז.

מוזמנים:
מ. לויך - יועץ משפטי - בטוח לאומי
ד. רוטר - סמנכ"ל מחקר ותכנון -
בטוח לאומי
י. ערד - בטוח לאומי
פ. גפני - " "
י. ברק - יועץ משפטי - משרד העבודה

מזכיר הוועדה: ש. צמח

רשמה: מזל כהן

סדר היום: חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) תשכ"ח-1968
תקנות בדבר ביטוח נכות.

מ.מ. היו"ר א. שמעוני:

אני מתכבד לפתוח את הישיבה.

ל. דיציאן:

אני לא חושב שאפשר בפורום של שני
חברים להתחיל את הישיבה. אני יודע
שיש להרבה חברים בוועדה הערות והשגות.

מ.מ. היו"ר ח. שמעוני:

יש צדק בדבריך. אני מוכן לחכות.

ל. דיציאן:

העדר יו"ר ובהעדר חברים במספר כה
גדול, אין טעם לדון בענין הזה.

י. ברק:

אני לא רוצה, כנציג הממשלה להתערב
בדבר הזה. זה לא נוגע לנו. לנו יש
רק בעיה אחת. התקנות האלה דחופות מאד, עלינו להדריך את כל סגל
העובדים שיהיו מוכנים לזה. כבר עכשו אנחנו נמצאים בפיגור.

מ.מ. ח. שמעוני:

נמתין עוד עשר דקות, אח"כ נתחיל בדיון,
ולא נקבל החלטה היום.

מ. לויין:

יש לזכור שזו קריאה ראשונה ובקריאה
ראשונה מעבירים את הנוסח.

ל. דיציאן:

צריך להיות פורום כלשהו.
אני מציע לא לקיים עכשו את הישיבה,

ולדחות אותה למחר.

מ. לויין:

לא נצליח לגמור.

י. ברק:

לפחות לגמור את התקנות עד הסוף.

מ.מ. היו"ר ח. שמעוני:

בין כה וכה לא מחליטים היום. מחר
נעבור על הסעיפים המתוקנים, כולל

התיקונים שיהיו היום.

חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), תשכ"ח-1968
ביטוח נכות

מ. לויין:

כמדומני שהגענו לסעיף 13, אשר בו
התייחסנו להגדרה של המושג "עובד
קטין". עכשו, לאחר שלמדנו את זה, נתייחס לתקנה.

תקנה 13 אומרת: "לשם קביעת כושר
השתכרותו של עובד קטין לפני נכותו יובא בחשבון השכר הקובע כמשמעותו
בתקנה 15(א) לתקנות הביטוח הלאומי (ביטוח אבטלה), תשל"ג-1972."

היות ויש כבר דרך סלולה, והדבר התקבל
ומופעל בביטוח אבטלה, הומלץ אותו עקרון גם לשם ביטוח נכות.

מ.מ. היו"ר ח. שמעוני:

נאמר פה ולא יותר ממחצית השכר הממוצע
במשק - ומה אם קטין השתכר יותר
ממחצית השכר? מדוע לגבי הנכות, תהיה מיגבלה?

מ. לויין:

אם תקח מחצית השכר הממוצע במשק -
זה סכום גבוה ביותר.

ל. דיציאן:

אולי כדאי לכתוב: "לפחות מחצית השכר
הממוצע במשק".

מ. לויין:
הכנסותיו של בחור בן 16, עדין מוגבלות. אם נקח את מחצית השכר הממוצע במשק, זה יוצא בערך 630 לירות, בה בשעה שאותו בחור משתכר 200 עד 300 לירות בחודש.

מ.מ. היו"ר ח. שמעוני:
אם יש לו שכר גבוה יותר, למה שיהיה מוגבל?

מ. לויין:
מדובר פה בנוער אשר יצאו ממעגל הלמודים והם עובדים. בדרך כלל אנחנו יודעים מה משלמים לחניכים. גם לצורך ביטוח אבטלה לקחנו מבחן שנראה גבוה, ולכן אמרנו, שאותו מבחן יהיה כוחו יפה גם לענין זה.

מ.מ. היו"ר ח. שמעוני:
אלה שיוצאים לעבודות מקצועיות - קורה שעבודות אלה מכניסות הרבה.

מ. לויין:
אלה עבודות שוליות. הם לומדים את המקצוע. זה לא אדם שרכש כבר את המקצוע. פה אמרנו: הבה ונקבע איזושהי תקרה, מתוך הנחה שזה המבחן המקובל במשק - זה מעל ומעבר לכל הציפיות שיש לנו כזה. אבל, זה לא בא לפתור את המקרה החריג. כאשר הנער הזה יגיע לגיל 18 הוא יוכל לעמוד בפני ועדה וממילא עולה התעריף שלו.

ר. רוטר:
אנחנו נצמדנו כאן לתקנה קיימת, שעברה בוועדה זאת רק לפני כשנה וחצי, אחרי מסכת ארוכה של דיונים, שבהם השתתפו לא רק נציגי הממשלה וחברי הוועדה, אלא הופיעו גם נציגי ההסתדרות לנוער עובד ולומד, ובאמת קיימנו מסכת מאד שיטחית של דיונים, כך שהתקנה שאנחנו נצמדים אליה אינה פרי של איזה "נפל".

לגופו של ענין - עובד קטיין הוכנס לזכאות בחוק הזה, בלי שהוא בעצם מבוטח. אם שמחם לב, הוא אינו חייב לשלם דמי ביטוח.

אם מסתכלים על השיטה שפה, אנחנו הולכים לתקופה קצרה של ארבעה חדשים, שזו התקופה הקובעת בבטוח אבטלה, ואפילו במסגרת של 4 חדשים, מתירים לכלול תקופתה של הכשרה מקצועית. יוצא מכך שאנחנו, לא פעם, נצטרך להעריך פוטנציאל של הנער על סמך תקופות קצרות.

אנחנו יושבנו כאן ונתחנו את הענין ומצאנו, שהסיכוי שנער העובד לפי התעריפים המקובלים על הסתדרות לנוער העובד והלומד יעלה על מחצית השכר הממוצע - זה דבר יוצא דופן, ולכן בביטוח אבטלה תחמנו במשהו את הסכנה הזאת.

בואו, לא נשכח את התפקיד של השכר הזה בביטוח אבטלה, שכן בביטוח אבטלה, אם אנחנו תוחמים את המכסימום הזה, אנחנו ממש פוגעים או משנים את גובה דמי האבטלה שיקבל. דמי אבטלה מכוסים כאחוז מהשכר שלו.

בחוק שלפנינו התפקיד הוא הרבה יותר צנוע. כאן, אנחנו באים להעריך את כושר ההשתכרות, ואם הוא ימצא נכה 50%, אז הוא יהיה זכאי לגימלה כמו איש מבוגר, למרות שהוא קטיין. כך שיש כאן הטבה שהיא מעל ומעבר בגישה הזאת.

אל נשכח עוד נקודה אחת. אנחנו מדברים על נער קטיין בן 16 או 17. ברגע שמלאו לו 18 הוא יוצא מן המבחנים האלה ונכנס למבחנים יותר ליברליים. יש להסתכל על כל המבחנים האלה, כאל תקופת מעבר לנוער בגיל 16-18, שיצא לעבודה וכעבור חדשים או ארבעה חדשים קרחה איזושהי נכות זמנית או נכות ממושכת - כל המבחנים האלה כוחם יפה לשנתיים.

כך שצריך לראות את כל החומרה של הכללים המוצעים כאן בפרספקטיבה כזו.

הערה אחרונה - רוב הנערים בגילים האלה נמצאים היום בבתי-ספר תיכוניים לסוגיהם ואחוזים אלה גדלים בדרך כלל אם ילד בגיל בי"ס תיכון נעשה נכה וממשיך בלמודיו, הוא לא יהיה זכאי לגימלה אלא כשיגיע לגיל 18. לכן מדובר פה בקבוצה קטנה.

מ.מ. היו"ר ח. שמעוני: אבל הכי חלשה.

ר. רוטר: לכן הלכנו לקראתם בכל הדרך שתארחי קודם. מה שרק רצינו למנוע כאן, זו אפשרות שעל סמך השתכרות מקריה בגיל כל כך נמוך להתחיל לבנות על זה שעורי נכות ואז בגיל 18 יתברר שהוא לא נכה. גם זו סכנה שתבוא.

ל. דיציאן: אם הבנתי נכון - אז לנער הזה, עדיין אין כל רישום של השתכרות בביטוח לאומי.

מ. לויץ: יש.

ל. דיציאן: נניח שילד עובד באיזה מפעל, ועדיין לא הגיע לגיל 18, והוא משחכר 700 לירות. האם הוא חייב בתשלום לביטוח הלאומי?

מ. לויץ: כן. בענף נפגעי עבודה הוא חייב. אבל, אנחנו לא יכולים להיות מעודכנים מבחינת חובת החשלוש של המעסיק. הוא יכול לבוא ולהגיד: הנער התחיל לעבוד אצלי רק לפני חודש ועדיין לא הגיע מועד החשלוש.

בדרך כלל המעביד משלם בעד ציבור אנונימי של עובדים, ואנחנו יכולים לדעת זאת רק בסוף השנה, כי אז עליו לדווח באופן שמי.

הכנסת הנער העובד או השוליה אשר מתחיל ללמוד את המקצוע, היא בדרך כלל פחותה ממה שקבענו. יכולים להיות מקרים, שבהם ההכנסות גבוהות יותר, אבל אלה מקרים חריגים. לכן, אנחנו לא יכולים להעלות את זה, כי זה עלול ליצור מצבים אבסורדיים בגיל 18.

מ.מ. היו"ר ח. שמעוני: אף-על-פי-כן, אני חושב שיש איזושהו ליקוי בדבר הזה. לפעמים, כאשר יש חוסר בכח עבודה, משלמים לנערים בגיל 16-18 כמעט כמו למבוגר. מידת ההכשרה היא לא בהכרח שולייחית. הם למדו את העבודה, ובגלל חוסר בידיים עובדות, נותנים את השכר הזה. מי אלה הנערים? בדרך כלל אלה נערים ממשפחות מרובות ילדים, חלשות.

אני אומר, שלמקרים אלה צריך למצוא פתרון, כי אם נער כזה מפסיק את לימודיו ויוצא לעבודה - זה לא מתוך הענוג ולא צריך להתנקם בו.

מ. לויץ: הוא מוגן בחוק.

ל. דיציאן: אני לא חושב שבהרכב כזה, אפשר לנהל את הדיונים.

הפרוטוקול מונח, ואפשר לקרוא אותו.
אי-אפשר לבטל ישיבות.

מ.מ. היו"ר ה. שמעוני:

אני מציע לנציגי הממשלה שחשקלו את

הענין הזה שהעלינו.

בסדר.

מ. לויין:

ההסתייגויות שלנו נרשמו.

ל. דיציאן:

אנחנו מתייחסים ביראת כבוד לענין כזה.

מ. לויין:

בתקנות בטוח אבטלה יש הגדרה של עובד קטין עם חוספת: "ובלבד שמתקיימים בו התנאים שהיו מזכים אותו להענקת דמי אבטלה". כלומר, המחוקק אשר הניח את היסודות, הגביל ונסח את זה לאותם תנאים. ברגע שזה מופיע בבטוח אבטלה, באופן אוטומטי זה פועל גם כאן.

אחה לא צודק בענין הזה. זה עקרון של זכאות, אבל לא בנוגע לסכום.

ל. דיציאן:

הסכום פה הוא אחד המרכיבים הדומיננטיים של עצם הזכאות. זה יכול להיות זיכוח משפטי ולא זיכוח ענייני.

מ. לויין:

אני רוצה להתייחס לעצם הענין. השאלה היחה - האם זה נכון להגביל את

י. ברק:

ההכנסה למחצית השכר הממוצע או לא, לגבי קטינים.

אנחנו מנסים לבדוק את כושר ההשתכרות של הקטין. איך עושים את זה? נקח כושר ההשתכרות לפני הנכות ונשווה עם זה שאחרי הנכות ואז נדע אם זה הצטמצם או לא.

כשלאדם מבוגר קורית תאונה, לוקחים תקופה מסויימת לפני התאונה. אנחנו אומרים, פה התגבש פחות או יותר כושר ההשתכרות. הוא עובד כמה שנים, הוא מצא מקצוע, הוא התקדם בתפקיד.

לגבי קטין שרק עכשו יצא לשוק העבודה, קשה לומר, שהשנה או השנתיים שלפני המקרה, זה כבר המוטיב של כושר ההשתכרות שלו. הוא עוד לא רכש מקצוע. זה לגמרי מקרי. אנחנו חוששים מדברים מקריים. ברור שגם לגבי מבוגר יכולים להיות דברים מקריים.

לכן, אנחנו אומרים, קרוב לוודאי, שכושר ההשתכרות שלו, פחות או יותר, מקביל למחצית השכר הממוצע במשק. יכול להיות שיש פה פלוס או מינוס.

י. ערד:

בדרך כלל מינוס.

י. ברק:

זה בא למנוע את המקריות, שהשכיחות שלה יותר לגבי קטינים מאשר למבוגרים.

ל. דיציאן:

אני מציע, היות וזו נקודה די כאובה, והיות ואנחנו בהרכב מאד מצומצם -

שנשאיר את זה.

מ.מ. היו"ר מ. ורטמן:
 אנחנו לא מזלזלים בהרכבים.
 אני חושב שההצעה של הממשלה, באה
 להבטיח קביעה אובייקטיבית לטובת הקטין. כי לרוב כושר ההשתכרות של
 הקטין היא למטה ממה שנקבע.

ההצעה הזאת עונה מעבר למה שמקובל עתה.
 אך, בגלל הקביעה הזאת, לא צריך לקפח קטינים שההשתכרות שלהם היא
 יותר גבוהה, גם אם היא מקרית.

מ. לויין:
 כאן לא נאמר: "מחצית השכר" - כחוב:
 "שכר יומו הממוצע של קטין...".
 אולם לא יותר ממחצית השכר. זה יכול להיות פחות.

מ.מ. היו"ר מ. ורטמן:
 מאחר ואנחנו לא עוסקים בפרמיות, אלא
 בנצרכים, הייתי אומר לתת שתי אפשרויות:
 ההשתכרות הממשית; או לפי הנוסח הזה.

מ. לויין:
 בקשר להכנסה הממשית, אנחנו נשקול.
 אבל, להעביר את זה לפסים של "מחצית
 השכר הממוצע", נראה לי כחורג. נניח, שזה שוליה - אנחנו מקפיצים לו
 את השכר ל-650 לירות. אנחנו צריכים גם לשמור על הגיון מסויים
 של החוק. אי-אפשר לקבוע את זה כנורמה כללית. גם זה לא צודק.

ל. דיציאן:
 אני מסכים שאי-אפשר להצמיד בצורה
 אבסולוטית לחצי השכר הממוצע במשק.
 אבל הייתי מציע, שתמצאו דרך להבטיח את המקריות, את החריגים שעולים
 פה. תביאו בחשבון את ההשתכרות של הקטין שהיא מעל הממוצע.

י. ברק: אפשר.

מ.מ. היו"ר מ. ורטמן: אני מציע שתתייעצו בנוגע לנקודה זו.

י. ערד:
 אם אדם כזה עבד במקום שמרוויחים שם
 הרבה כסף, ונפגע בצורה לא משמעותית,
 כשיבוא חזרה לשוק העבודה, גם אם הוא יהיה בשיא בריאותו, הוא לא
 יוכל להגיע לחצי השכר הממוצע.

מ.מ. היו"ר מ. ורטמן:
 אותו כלל חל על כל אדם נורמלי. אני
 אומר שכדאי לבחון את העניין המקרי.
 דבר שני - אני חושב שצריך לבחון את המעבר מקטין למבוגר. לא מתקבל
 על הדעת שיקבל כקטין יותר מאשר מבוגר. צריך לבחון שהמעבר לא יהיה
 לשלילה.

מ. לויין:
 סעיף 14 - עובד במפעל מוגן -
 "בכפוף לאמור בסעיף 127 נא לחוק
 ותקנותיו, יראו מבוטח שבתקופה 1.4.69 עד 31.3.70 הועסק מטעמי
 בריאות, גיל או מטעמים סוציאליים אחרים במפעל מוגן או נתמך על ידי
 שירותי הסעד לשם קיומו, כמי שכשרו להשתכר מעבודה או ממשלח יד
 צומצם עקב הליקוי ב-50% או יותר לפני 1.4.70".

סעיף 127 נא קובע בזו הלשון - "מבוטח
 שדרגת נכותו היתה פחותה מ-75% לפני כ"ג באדר ב' תש"ל (1 באפריל
 1970), ולאחר תאריך זה הגיע לדרגת נכות של 75% לפחות כתוצאה מהחמרה
 במצב נכותו או מהתווספות עילות נוספות של נכות שנוצרו לאחר התאריך
 האמור, אך כושר ההשתכרות שלו כתוצאה מכך לא הופחת ב-50% או יותר
 לעומת כושר ההשתכרותו שלפני התאריך האמור - דינו כדין נכה קודם;

השר רשאי לקבוע בתקנות באישור ועדת
 העבודה של הכנסת כללים ומבחנים לענין הוראות סעיף זה."

לחה"כ החדשים - החוק מצוי כבר.
צויין בהתחלה, מה שנקרא "נכה חדש", שאצלם יש כללים ומבחנים אחרים,
ויש נכים שנכותם היא מלפני 1.4.70, זה מה שמכונה "נכים קודמים".

חקנה 127 נא באה למנוע מקרים של נכים
מלפני 1.4.70, אשר יבואו ויגידו שחלה החמרה גדולה במצב נכותם,
ועל-ידי כך ייכנסו למסגרת של "נכה חדש" אשר שם יש זכויות יתר.

בסעיף 14 אנחנו אומרים: בכפוף לאמור
בסעיף 127נא, במידה והמקרה הבא יחול עליו, אז או שייחשב כנכה קודם
או כנכה חדש. אם יש הפחתה של 50% בכושר ההשתכרות, הוא ייחשב כנכה
חדש.

אנחנו נצטרך להתמודד כבר ב-1.4.74
עם בעיות של ציבור גדול מאד.

מפעל מוגן - אלה כל מיני מוסדות
להעסקה. הם מקבלים תשלומים סוציאליים, כדי שהמשפחה תוכל להחזיק
מעמד.

מ.מ. היו"ר מ. ורטמן: זה מובן. אין הערות.

מ. לויין: סעיף 15 - הכנסה במוסד מוגן - *לענין
תקנות אלה - ההכנסה המתקבלת על ידי
עובד המועסק מטעמי בריאות, גיל או מטעמים סוציאליים אחרים במפעל
מוגן תוערך לפי שווי העבודה בשוק העבודה החפשי.

מתעוררת כאן בעיה של אדם המועסק
ב"המשקם". שם הוא מקבל תשלום סוציאלי, לכן, אמרנו, הבאה ונתעלם
מהתשלום הסוציאלי, ונעשה השוואה - מה עובד כזה שווה בשוק העבודה
החופשי. המונח "שוק עבודה חופשי" אינו מונח משפטי, אבל לא מצאנו
מונח יותר סטריקטי.

ח. שמעוני: מי יקבע את הדבר הזה?

מ. לויין: ועדת הנכות קובעת את זה.

השאלה אשר מתעוררת היא, מה שווי
עבודתו בשוק החופשי. ועדת הנכות, אשר יושב בה גם איש משרות
התעסוקה, תדע מה שווי עבודה כזו.

מ.מ. היו"ר מ. ורטמן: הכוונה ברורה וטובה, אבל אם הכוונה
להעריך לפי שווי העבודה אז יעריכו
פחות ממה שהיא שווה. יש מקומות ששם עוסקים, לא רק בגננות, אלא
בכל מיני דברי קהמיקה. לפי מה יעריכו כאן? אני מתאר לי שיילכו
לטובתו.

ח. שמעוני: זה לא מצלצל לי טוב. שם אתה אומר
נעשה לפי מחצית השכר הממוצע, ופה
אתה אומר, אנחנו נעריך לפי שווי בשוק העבודה החופשי. זה הרבה יותר
ממה שהוא מרוויח.

מ. לויין: הרבה פחות. למשל, ב"המשקם" הוא מקבל
הרבה יותר, כי הוא מקבל לפי מצב סוציאלי.

ח. שמעוני: השומר בשוק החופשי מרוויח הרבה יותר
ממה שאתה נותן לו. למה אתה משווה?
אם תשווה שכר יומי של קולע סלים, או שתגיד מה נכה מרוויח.

מ. לויין: כאן, מר ברק מציע, שנאמר במקום זה: "בשוק העבודה אילולא נעשתה עבודה

זו במוסד מוגן."

בסדר.

מ.מ. היו"ר מ. ורטמן:

מ. לויין: פה יש סעיף שאני רוצה לשתף אתכם בלבטים שלנו. אנחנו עוסקים הרי בהשוואה של כושר ההשתכרות. כושר ההשתכרות זה מושג יחסי. אם נקח אדם שהיה בחו"ל, הוא קיבל את התשלום בכסף מקומי, ויכול להיות ששם משלמים יותר מכאן. האם אנחנו נתרגם את הכסף הזר לשלנו?

אנחנו לא יכולנו לקחת ע"פ כללי קונברסיה. נניח, מרצה באוניברסיטה או מהנדס, מרוויח אלף דולר. זה בערך 4.200 לירות. האיש יבוא לכאן וישתכר אלפיים לירות. בתקנה הזאת אנחנו נותנים יותר הנחיה. ברור שאיש אשר יושב בוועדה יצטרך להשתמש בכושר האינטלקטואלי שלו לפרש אותה. אבל, איך שלא יהיה, פה יש הנחיה די ברורה איך לנהוג.

סעיף 17 - עדכון הכנסות - פה היתה הערה של חה"כ ארידור, שלא דווקא בזמן קביעת דרגת הנכות, אלא בזמן היווצר העילה. אנחנו אמרנו, שפה זה דווקא לטובת האדם.

האם תוספת יוקר כלולה בתוך זה?

מ.מ. היו"ר מ. ורטמן:

מ. לויין: אנחנו לוקחים שכר ממוצע כמשמעותו בחוק.

בתקנה 17 נכנסה מגבלה. השכר הממוצע היום הוא 1280 לירות. אנחנו מכפילים את זה בשלש, זה בערך 3.550 ל"י. אמדנו, בואו ונבחן את האפשרויות. אם 50% - האיש ישתכר עדיין חלקי שניים. אפילו אם 75% - ישתכר חלק רביעי.

יש אנשים שמשתכרים 5000 לירות לחודש ברוטו. אם יצומצם ב-75%, זה יעלה הרבה יותר. כל הכבוד לאנשים אלה, אבל לא אלה הם האובייקטים של החוק, והראיה היא, אם נקח ארצות כמו דניה או שוודיה, אלה ארצות אשר דואגות, יש סוג אוכלוסיה שהם ב"סופ" בעלי הכנסות גבוהות - ואותם הם מוציאים. מצבם הוא כל כך טוב ומוגן שאין צורך לדאוג להם.

בסדר.

מ.מ. היו"ר מ. ורטמן:

סעיף 19 - חחילה - וסעיף 20 - השם.

מ. לויין:

לגבי החוספת - אם מגדילים אותה, צריך להביא לאישור הוועדה.

מ.מ. היו"ר מ. ורטמן:

באופן פורמלי כן.

מ. לויין:

אנחנו ננסח את זה באופן יותר כולל. נעשה את הרשימה בצורה כל כך כללית,

י. ברק:

שכל דבר יופיע כאן.

האם יש עוד כמה דברים פתוחים?

מ.מ. היו"ר מ. ורטמן:

הכל נשאר פתוח. הגשנו לכם נוסח חדש, וזה חולק.

מ. לויין:

יש עוד שני סעיפים 11 ו-12, אשר פסחנו ייהם כיוון שרצינו לשנות את הדברים. במקום סעיף 11, זה משתנה לסעיף 9.

אני מציע שנדון מחר בשני סעיפים אלה.

ל. דיציאן:

מ. לויין:
אסביר את הנושא ואח"כ תחליטו.
היות והשאלה, לאו-דווקא מוגבלת
לאמור בתקנה 9 כיום - מה שהיה קודם 11 - אני פשוט רוצה להסביר את
התקנה וזה לאור ההערות שהושמעו בתקנה 2.

מה אנחנו אומרים? יש כאן שתי אפשרויות:
1. אין לו כושר להשתכר כדי מחייתו; אפשרות שניה - או שכושרו להשתכר
צומצם עקב הליקוי ב-50% או יותר הכל לפי... .

לגבי אחרים, אמרנו - הבה ונקבע נקודת
מוצא מסויימת, מה היה שכרו אילו לא היה נכה. אנחנו בנינו קונסטרוקציה
וקבענו תקנה. הבחנו, בין אלה שעד גיל 20 - נקודת המוצא היא 50% מהשכר
הממוצע, אם הכנסתו היתה פחותה או שלא הגיעה לכו הוכנסה בכלל. זה ישמש
כחשתי.

אלה שמעבר לגיל 20 ואילך - היה סטודנט,
לא השתכר בכלל - פה אנחנו צריכים למדוד פוטנציאל של אדם, אשר לא עבד
ואין לו הכנסה, אין לו תקופה קובעת. היות ואין חשתי אחרת, אנחנו
אומרים, כאילו הכנסתו היתה 75% מהשכר הממוצע, בערך 900 ל"י. הוספנו
על כך, לאלה שיש להם שנות לימוד או תקופת הכשרה מקצועית - בעד כל
שנת לימוד על-תיכונית, כמו אוניברסיטה, בי"ס לאחיות - 10% ובלבד
שהוא לא יעלה על חמש שנות לימוד.

יש עוד מקרה - אדם שעבד 25 ימי עבודה
מלאים בכל התקופה, או 20 ימי עבודה, ויש במשק שלנו כאלה שעובדים
בתעשיה ואצלם השכר נמוך. כאן אמרנו, האפשרויות של הערכת הפוטנציאל
היא כמעט מוגבלת. ופה קבענו קריטריון כזה - עד גיל 20 - 50% מהשכר
הממוצע כמו בכל המקרים; מגיל 21 ואילך - אמרנו 60% מהשכר הממוצע,
אם זה פחות מהשכר הממוצע.

אשה שהרוויחה 400 לירות לחודש ונפגעה
לא בתאונת עבודה, אלא במכונת או מחלה. אז, יראו את הכנסותיה כאילו
היו, לא 400 לירות, למרות שעבדה חודש מלא - יראו, כאילו זה 750 לירות
לחודש. 60% מהשכר הממוצע. פה אנחנו, גם כן מעלים, ואם הכנסותיה יותר
גבוהות - הבעיה לא קיימת.

ל. דיציאן:
אני לא יודע, מדוע מקפחים באז אה
הרופאים. אתם נוחנים רק בשביל חמש
שנות לימוד. מדוע לא תתנו לרופא עבור שש שנות לימוד?

מ. לויין:
רצינו למצוא מכנה משותף.

מ.מ. הירון"ר.מ. ורטמן:
שמענו את ההצעות שלכם. נוסח זה
יכול לספק אותנו, אבל נדחה את
ההחלטה לישיבה הבאה.

חודה רבה. ישיבה זו נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 11.45